P9_TA(2021)0386

Zvejnieki par nākotni

Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūcija par tematu "Zvejnieki par nākotni: jaunas darbaspēka paaudzes piesaistīšana zvejniecības nozarei un darbvietu radīšana piekrastes kopienās" (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 2. un 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 4. panta 2. punkta a), d) un k) apakšpunktu un 9., 153. un 174. pantu,

— ņemot vērā LESD 349. pantu,

— ņemot vērā Komisijas 2017. gada 24. oktobra paziņojumu "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem" (COM(2017)0623),

— ņemot vērā Padomes 2016. gada 19. decembra Direktīvu (ES) 2017/159, ar ko īsteno Nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā, kas noslēgts 2012. gada 21. maijā starp Eiropas Savienības Lauksaimniecības kooperatīvu vispārējo konfederāciju (*COGECA*), Eiropas Transporta darbinieku federāciju (ETDF) un Eiropas Savienībā darbojošos Zvejnieku saimniecību nacionālo organizāciju asociāciju (*Europêche*) ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2019. gada 25. septembra atzinumu par tematu "Zivsaimniecības sociālā dimensija" (izpētes atzinums) ([3]),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*),

— ņemot vērā Starptautisko konvenciju par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (*SOLAS*),

— ņemot vērā Konvenciju par Starptautisko Jūrniecības organizāciju (SJO),

— ņemot vērā Konvenciju par Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) izveidi,

— ņemot vērā 1977. gada Torremolinosas Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu drošumu,

— ņemot vērā 1993. gada Torremolinosas protokolu un 2012. gada Keiptaunas nolīgumu, ar ko atjaunina un groza Torremolinosas konvenciju,

— ņemot vērā 1995. gada Starptautisko konvenciju par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (*STCW-F*),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) 2001. gada zivsaimniecības apkārtrakstu Nr. 966 "Safety at sea as an integral part of fisheries management" (Drošība jūrā kā zvejniecības pārvaldības neatņemama daļa),

— ņemot vērā *FAO* ziņojumu "The State of World Fisheries and Aquaculture 2020" (Stāvoklis pasaules zvejniecībā un akvakultūrā 2020. gadā),

([1]) OV L 25, 31.1.2017., 12. lpp.
([2]) OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.
([3]) OV C 14, 15.1.2020., 67. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

— ņemot vērā SDO 2007. gada Konvenciju Nr. 188 par darbu zvejniecībā,

— ņemot vērā SJO 2005. gada brīvprātīgās vadlīnijas par mazo zvejas kuģu uzbūvi, konstrukciju un aprīkojumu,

— ņemot vērā *Europêche*, *COGECA* Zivsaimniecības nodaļas un *ETF* 2020. gada decembra ziņojumu "Mutual Recognition of Certificates in the Sea Fishing Sector in Europe" (Apliecību savstarpēja atzīšana Eiropas jūras zvejniecības nozarē) (*Bénodet* ziņojums),

— ņemot vērā Eiropas Jūras drošības aģentūras (*EMSA*) 2019. gada pārskatu par negadījumiem un incidentiem jūrā,

— ņemot vērā Komisijas Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) 2019. gada 26. septembra ziņojumu "Social data in the EU fisheries sector" (Sociālie dati ES zivsaimniecības nozarē) (ZZTEK 19-03),

— ņemot vērā ZZTEK 2019. gada ekonomikas pārskatu par ES zvejas floti (ZZTEK 19-06) un 2020. gada ekonomikas pārskatu par ES zvejas floti (ZZTEK 20-06),

— ņemot vērā 2018. gada jūlijā publicētā Parlamenta Struktūrpolitikas un kohēzijas politikas departamenta pētījuma "Training of Fishers" (Zvejnieku apmācība) secinājumus,

— ņemot vērā Parlamenta Ekonomikas, zinātnes un dzīves kvalitātes politikas departamenta padziļināto analīzi "The scope of EU labour law: Who is (not) covered by key directives?" (ES darba tiesību joma: uz ko (ne-)attiecas galvenās direktīvas?), kas publicēta 2020. gada oktobrī,

— ņemot vērā 2014. gada 27. februāra rezolūciju par īpašiem kopējās zivsaimniecības politikas pasākumiem sieviešu lomas palielināšanai ([4]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0230/2021),

A. tā kā kopējai zivsaimniecības politikai (KZP) ir jānodrošina, ka zvejniecība un akvakultūra ir ilgtermiņā sociāli, ekonomiski un vides ziņā ilgtspējīgas un ka šis mērķis ir jāturpina īstenot, lai saglabātu nozares pievilcību darbaspēkam; tā kā, lai panāktu sociālo ilgtspēju, zivsaimniecības politikā būtu jāintegrē un jāuzlabo darba apstākļi, veselība un drošība, apmācība, sociālā iekļaušana un pienācīgs dzīves līmenis; tā kā daudzās ES zvejnieku kopienās un reģionos zvejniecības un akvakultūras nozares sociālā nozīme ir svarīgāka par tiešo ekonomisko ieguldījumu;

B. tā kā Covid-19 pandēmijas izraisītā sabiedrības veselības krīze un tirdzniecības un tirgus traucējumi ir smagi skāruši zvejniekus visā Eiropā; tā kā, neraugoties uz drošības riskiem un zemajām zivju cenām, zvejnieki ir turpinājuši zveju, piegādājot augstas kvalitātes pārtiku; tā kā Covid-19 krīzes laikā zvejnieki ir tikuši atzīti par būtiskiem darba ņēmējiem, kas strādā kritiski svarīgās profesijās, nodrošinot svarīgu pārtikas piegādi; tā kā ES iestādēm ir viņiem jāpievērš sevišķa uzmanība kā būtiski svarīgiem profesionāļiem, ne vien viņu īstenotās funkcijas dēļ, bet arī ņemot vērā nozīmi saistībā ar Savienības nodrošinātību ar pārtiku;

C. tā kā dažu pēdējo gadu laikā Eiropas zvejniecības nozarē ir īstenotas lielas strukturālas pārmaiņas un pārstrukturēšana un būtiski samazināta flote, un tas ir atstājis sociālas sekas gan uz zvejniekiem, gan uz zvejas kopienām; tā kā ir aizvien vairāk nepieciešams uzlabot izpratni un tā kā vairāk uzmanības būtu jāpievērš zvejniecības sociālajai dimensijai, piemēram, novērtējot ietekmi uz sociālo jomu, kad tiek veikti ar KZP saistītu politikas priekšlikumu ietekmes novērtējumi;

D. tā kā ir vajadzīga visaptveroša pieeja dažādām ES stratēģijām, tostarp ES Biodaudzveidības stratēģijai 2030. gadam un stratēģijai "No lauka līdz galdam";

([4]) OV C 285, 29.8.2017., 150. lpp.

E. tā kā ir jāņem vērā arī demogrāfiskās pārmaiņas Eiropā;

F. tā kā zvejniecības politikas izstrādi apdraud arī tas, ka šobrīd trūkst sistemātisku un visaptverošu datu un regulāras zinātniskas analīzes par KZP sociālajiem aspektiem; tā kā šādi dati varētu popularizēt zveju kā veiksmīgu profesionālo karjeru un veidu, kā sniegt ieguldījumu piekrastes kopienu iztikas nodrošināšanā, kā arī piesaistīt šai profesijai jauniešus;

G. tā kā zvejniecība kopā ar akvakultūru visā pasaulē nodrošina pārtiku miljardiem cilvēku un tā kā saskaņā ar *FAO* šī nozare ir svarīgs nodarbinātības un ienākumu avots 10–12 % pasaules iedzīvotāju iztikas nodrošināšanai; tā kā turklāt ir aplēsts, ka ar pārējo zivsaimniecības vērtības ķēdi ir saistīti aptuveni 140 miljoni citu darbvietu, jo īpaši zivsaimniecības produktu apstrādes un tirdzniecības jomā;

H. tā kā saskaņā ar ZZTEK ziņojumu 19-03 sievietes veidoja 5,4 % no kopējā nodarbināto skaita mazapjoma piekrastes flotē visā ES salīdzinājumā ar 1,9 % liela mēroga flotē un 2,3 % tāljūras zvejas flotē; tā kā sievietes tomēr veido lielāko daļu darbaspēka noteiktās darbībās — ieguvē vai audzēšanā daļēji dabiskā vidē (piemēram, gliemeņu bezlaivas zvejā) — un tā kā netiek reģistrēts sieviešu svarīgais darbs, kas tiek veikts citu darbību atbalstam, piemēram, konservēšanā un apstrādē, iesaiņošanā, tīklu siešanā un zivju izkraušanā un tīrīšanā; tā kā starp dalībvalstīm pastāv datu plaisa un sieviešu darbs un nozīmīgais ieguldījums nozarē netiek ņemts vērā un joprojām netiek pietiekami atzīts;

I. tā kā saskaņā ar jaunākajiem *Eurostat* datiem ([5]) 2017. gadā ES zivsaimniecības nozarē bija nodarbināti kopā ap 180 000 cilvēku, no kuriem aptuveni trešā daļa strādāja akvakultūras apakšnozarē; tā kā no minētā kopskaita 41 000 cilvēku bija nodarbināti primārajā zvejniecības nozarē Spānijā un vēl 29 000 bija nodarbināti Itālijā, 21 000 — Grieķijā, 20 000 — Francijā un 14 700 — Portugālē; tā kā, lai gan Itālija, Grieķija un Portugāle 2017. gadā nodrošināja tikai 11 % no ES zvejas produkcijas, šīs trīs dalībvalstis atbilda 35,9 % darbvietu; tā kā šajā kontekstā Spānija, Francija un Portugāle ir dalībvalstis ar tālākajiem reģioniem, un tas palielina to jūras dimensiju, un tā kā zivsaimniecības nozarei šajos reģionos ir būtiska sociālekonomiskā nozīme;

J. tā kā 2019. gadā publicētie *Eurostat* statistikas dati ([6]) liecina, ka 2018. gadā lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē kopumā 14,4 % darba ņēmēju bija 65 gadus veci vai vecāki, un tā kā šajā nozarē tiek nodarbināts lielākais skaits pie šīs vecuma grupas piederošu cilvēku; tā kā, lai gan pie šīs vecuma grupas piederošu darba ņēmēju īpatsvars kopš 2008. gada ir pastāvīgi sarucis, faktiskais darba ņēmēju skaits šajā vecuma grupā nav atbilstīgi samazinājies;

K. tā kā zvejas nozarei ir būtiska nozīme, nodrošinot zivju piegādi sabiedrībai un uzturot pārtikas līdzsvaru dalībvalstīs un ES, un tā kā tai ir svarīga loma piekrastes kopienu sociāli ekonomiskajā labklājībā, vietēja mēroga attīstībā, nodarbinātībā, augšupēju un lejupēju saimniecisko darbību saglabāšanā un radīšanā un vietējo kultūras tradīciju saglabāšanā;

L. tā kā ir jāņem vērā būtiskas atšķirības attiecībā uz flotēm, flotes segmentiem, mērķa sugām, zvejas rīkiem, produktivitāti, patērētāju izvēli un zivju patēriņu uz vienu iedzīvotāju dalībvalstīs papildus zvejas nozares īpatnībām, kas izriet no tās sociālās struktūras, tirgvedības veidiem, kā arī no strukturālajām un dabiskajām zvejas reģionu atšķirībām;

M. tā kā ar Regulu (ES) 2017/1004 par Savienības sistēmas izveidi datu vākšanai, pārvaldībai un izmantošanai zivsaimniecības nozarē un par atbalstu zinātniskā ieteikuma izstrādei saistībā ar KZP tika ieviesta sociālo rādītāju vākšana attiecībā uz ES zvejas floti, akvakultūras un zivju apstrādes nozari; tā kā, sākot ar 2018. gadu, ik pēc trim gadiem ir jāvāc sociālie mainīgie lielumi, kas ietver: nodarbinātību sadalījumā pēc dzimuma, pilnslodzes nodarbinātību sadalījumā pēc dzimuma, neapmaksātu darbu sadalījumā pēc dzimuma, nodarbinātību sadalījumā pēc vecuma, nodarbinātību sadalījumā pēc izglītības līmeņa, nodarbinātību sadalījumā pēc valstspiederības, nodarbinātību sadalījumā pēc nodarbinātības statusa un kopējo valsts pilnslodzes nodarbinātību;

([5]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

([6]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%91681-EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

N. tā kā saskaņā ar ZZTEK ziņojumu 19-03 par sociālajiem datiem ES zivsaimniecības nozarē 2017. gadā ES zvejas flotē bija nodarbināti apmēram 150 000 cilvēku un tas atbilda aptuveni 99 000 pilnslodzes ekvivalentu; tā kā lielākā daļa darba ņēmēju ES zvejas flotē (96 %) bija vīrieši un 4 % bija sievietes; tā kā saskaņā ar paziņotajiem datiem par vecumu ES zvejas flotē lielāko īpatsvaru veidoja vecuma grupa 40–64 gadi (58 %) un tai sekoja 25–39 gadu vecuma grupa (26 %), savukārt vēl 7 % nodarbināto bija vecāki par 65 gadiem, 5 % piederēja pie 15–24 gadu vecuma grupas un 4 % zvejnieku vecums nebija zināms; tā kā dažādās dalībvalstīs vecuma profili ievērojami atšķiras: Igaunijā 31 % zvejnieku bija vecāki par 65 gadiem, savukārt daudzās citās dalībvalstīs šī pati kategorija veido tikai ļoti nelielu daļu no zvejnieku skaita (1 % Beļģijā un Vācijā un 2 % Somijā);

O. tā kā 2017. gadā 52 % ES zvejas flotē nodarbināto cilvēku bija zems izglītības līmenis, 24 % — vidējs izglītības līmenis un 4 % — augsts izglītības līmenis; tā kā salīdzinoši lielai daļai zvejas nozarē strādājošo izglītības līmenis nebija zināms (20 % darba ņēmēju) un tas varētu nozīmēt, ka šis jautājums var šķist sensitīvs; tā kā izglītības līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķirās: tikai 1 % portugāļu zvejnieku bija augsts izglītības līmenis, savukārt Zviedrijā attiecīgais rādītājs bija 21 %;

P. tā kā 2017. gadā lielākā daļa (86 %) ES zvejas flotē nodarbināto cilvēku bija tās valsts valstspiederīgie, kurā viņi strādāja, tam sekoja pie ES vai EEZ nepiederošu valstu valstspiederīgie (8 %), darba ņēmēji, kuru valstspiederība nebija zināma (3 %), citu ES valstu valstspiederīgie (3 %) un EEZ valstu valstspiederīgie (0,1 %); tā kā attiecīgās valsts valstspiederīgo īpatsvars dažādu dalībvalstu flotēs ievērojami atšķirās: 27 % no Īrijas flotē nodarbinātajiem cilvēkiem nebija Īrijas valstspiederības un 36 % no Beļģijas flotē nodarbinātajiem cilvēkiem nebija Beļģijas valstspiederības; tā kā turpretī 94 % darba ņēmēju, kas strādāja Itālijas flotē, bija dzimuši itālieši, 99 % darba ņēmēju Portugāles flotē bija Portugāles valstspiederīgie un visi Bulgārijas flotē nodarbinātie cilvēki bija Bulgārijas valstspiederīgie;

Q. tā kā 61 % no 2017. gadā ES zvejas flotē nodarbinātajiem cilvēkiem bija darba ņēmēji un 36 % — kuģu īpašnieki un nodarbinātības statuss dažādās dalībvalstīs bija ļoti atšķirīgs: Beļģijas flotē darba ņēmēja statuss bija 100 % nodarbināto, bet Zviedrijas flotē — tikai 28 %;

R. tā kā, neraugoties uz to, lielākā daļa dalībvalstu un ES ekonomiskie partneri zvejniecības nozarē bieži norāda uz zvejas darbību nodrošināto ienākumu nestabilitāti dažās nozarēs, kas ir faktors tam, ka jaunieši neinteresējas par zvejniecību (pēdējos gados šī tendence ir pieaugusi), un kas rada papildu grūtības saglabāt darbības, kuras ietekmē darbvietu zaudēšana piekrastes kopienās;

S. tā kā, neraugoties uz to, lielākā daļa dalībvalstu un ES ekonomiskie partneri zvejniecības nozarē bieži norāda, ka jauniešus neinteresē zvejniecība; šis apstāklis pirmo reizi tika atzīts vismaz pirms divdesmit gadiem un rada papildu grūtības nozarē kopumā, kā arī saasina sociālās problēmas kontinenta un aizjūras reģionu piekrastes kopienās;

T. tā kā ir jāatzīst un jāņem vērā tālāko reģionu īpašās iezīmes un pastāvīgie strukturālie ierobežojumi; uzsver, ka zivsaimniecības nozarei ir svarīga loma šo reģionu sociālekonomiskajā stāvoklī, nodarbinātībā un ekonomiskās un sociālās kohēzijas veicināšanā un ka ilgtspējīgas zilās ekonomikas jomā pastāv iespējas nodarbinātības izaugsmei; uzsver, ka tālāko reģionu ģeogrāfiskā atrašanās vieta nozīmē, ka tie atrodas privileģētā situācijā attiecībā uz piekrastes un okeāna teritoriju uzraudzību un kontroli, un tas būtu jāizmanto ES centienos apkarot nelegālu, nereģistrētu un neregulētu (NNN) zveju;

U. tā kā ES NNN zvejas regulā ([7]) ir ņemtas vērā tikai nelikumīgi nozvejotas zivis un tā nenodrošina, ka ir aizliegta arī tāda zveja, kas saistīta ar nopietniem darba tiesību pārkāpumiem un pamata cilvēktiesību pārkāpumiem uz zvejas kuģiem;

([7]) Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008 (2008. gada 29. septembris), ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2847/93, (EK) Nr. 1936/2001 un (EK) Nr. 601/2004, un ar ko atceļ Regulas (EK) Nr. 1093/94 un (EK) Nr. 1447/1999 (OV L 286, 29.10.2008., 1. lpp.).

V. tā kā saskaņā ar *FAO* datiem zvejnieku izdzīvošana ir atkarīga no viņu kuģiem un riski atšķiras atkarībā no katra zvejas veida, zvejas vietām un laikapstākļiem, kuģa lieluma, aprīkojuma un katra zvejnieka uzdevumiem; tā kā uz lielākiem kuģiem zvejas rīki un cits smagais aprīkojums apkalpei rada vērā ņemamu dzīvības apdraudējumu vai traumu risku, savukārt uz maziem kuģiem var pastāvēt ievērojams risks apgāzties, velkot lielu lomu, tikt pārpludinātiem vētru laikā vai avarēt, saduroties ar lielāku kuģi; tā kā tāpēc ar katru atšķirīgo zvejas darbību un kuģa lielumu ir saistīti dažādi drošības apdraudējumi;

W. tā kā attiecībā uz negadījumiem un incidentiem jūrā visbiežāk no visiem jūras kuģiem tiek zaudēti zvejas kuģi, lai gan zveja nav darbība, kas izraisa visvairāk negadījumu; tā kā 2018. gadā par 40 % pieauga tādu incidentu skaits, kuros iesaistīti zvejas kuģi;

X. tā kā zvejniecības nozarē katru gadu iet bojā 32 000 cilvēki, nemaz nepieminot tūkstošus cilvēku, kas cieš vairāk vai mazāk smagos negadījumos; tā kā turklāt, kā norādījušas arī profesionālās organizācijas, pēdējos gados ir satraucoši palielinājusies šajā grūtajā arodā strādājošo saslimstība ar arodslimībām;

Y. tā kā zveja galu galā ir fiziski smaga nodarbe, kas rada nopietnu veselības un drošības apdraudējumu tajā iesaistītajiem cilvēkiem; tā kā SDO 2007. gadā pieņemtā konvencijā atzina šo problēmu un aicināja konvenciju ratificējušās valstis garantēt drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus šajā nozarē;

Z. tā kā, neraugoties uz incidentu skaita pieaugumu, negadījumos un incidentos uz zvejas kuģiem bojāgājušo skaitam ir tendence samazināties un tā kā pārliecinoši lielākās daļas incidentu pamatā ir cilvēka faktors (62,4 %), savukārt otrs biežākais incidentu cēlonis ir sistēmas vai aprīkojuma atteice (23,2 %); tā kā trīs ar cilvēka darbību saistītie faktori, par kuriem visbiežāk ziņots, ka tie bijuši pamatā negadījumiem uz zvejas kuģiem, ir kuģa personāla nepietiekama informētība par drošību, zināšanu trūkums un neatbilstīgas darba metodes; tā kā visus šos faktorus nevar skatīt šķirti no zvejas ienākumu jautājuma;

AA. tā kā 2019. gadā 64,9 % no ES 28 dalībvalstu zvejas flotes kuģiem bija vismaz 25 gadus veci ([8]) un visas flotes vidējais vecums bija 29,9 gadi ([9]), kas nozīmē, ka ļoti liela daļa flotes ir veca un uz to nevar paļauties, lai nodrošinātu labākos darbības un drošības apstākļus, tāpēc pieaug risks un darbības kļūst smagākas;

AB. tā kā drošības jautājumi — zveja tiek vispārēji uzskatīta par riskantu arodu —, darba uz zvejas kuģiem smagais raksturs, neparedzamie ienākumi un garantēta stabila un regulāra atalgojuma trūkums ir nozīmīgi faktori, kas ietekmē to, ka jauniešus neinteresē zveja, un tādējādi apdraud paaudžu nomaiņu zivsaimniecības nozarē un visas zvejas nozares nākotni;

AC. tā kā jau pirms divdesmit gadiem tika konstatēts, ka zvejnieku apliecību un pamatapmācības standartizācijas trūkums, tāpat kā dalībvalstu nepietiekama sadarbība zvejnieku apliecību un pamatapmācības savstarpējas atzīšanas jomā ir ierobežojošs faktors, tomēr tas joprojām nav novērsts;

AD. tā kā ES flotes ekonomikas snieguma rezultāti kopumā liecina par to, ka, skatot visu floti kopumā, kopš 2013. gada ir uzlabojušies zvejnieku ienākumi un ik gadu palielinājusies peļņa un vidējā izpeļņa; tā kā sīka analīze atsevišķu dalībvalstu, jūras baseinu un zvejas flotu līmenī liecina, ka šīs tendences nav pilnībā vispārināmas, ir atkarīgas no flotes veida un pieejamajām kvotām un jo īpaši neatbilst ES mazapjoma piekrastes flotei raksturīgajām tendencēm;

AE. tā kā saskaņā ar ZZTEK 2019. gada ekonomikas pārskatu zvejas kuģu skaits, zvejas kapacitāte un nozares radītā tiešā nodarbinātība gadu pēc gada pastāvīgi samazinās, lai gan zivju krājumu stāvoklis ES kopumā uzlabojas;

([8]) Pamatojoties uz attiecību starp kuģiem, kas ir vecāki par 25 gadiem, un kuģu kopskaitu: https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do

([9]) https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/facts-and-figures_lv

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

AF. tā kā vērā ņemamai zvejnieku daļai dažās dalībvalstīs ir zemi un neregulāri ienākumi, tāpēc viņi atrodas nestabilā situācijā un viņiem nav nodrošināta pietiekama sociālā aizsardzība; tā kā tas ir vēl viens faktors, kas mazina zvejas pievilcību jauniešu vidū;

AG. tā kā 2000. gadā publicētajā *Bénodet* ziņojumā izvirzīto jautājumu "Zivis nāk no jūras, bet no kurienes nāks turpmākie zvejnieki?" divas desmitgades vēlāk var sīkāk pārformulēt šādi: "Zivis nāk no jūras, un zvejnieki ir zivju un jūras sargi, taču kā mēs spēsim papildināt to krājumus un no kurienes nāks turpmākie zvejnieki?";

AH. tā kā būtu arī jāuzsver dzīves līmeņa uzlabošanas iespējas, ko nodrošina un arī turpmāk var nodrošināt jūras zvejniecība;

AI. tā kā jaunieši, kas vēlas sākt uzņēmējdarbību kā zvejnieki, saskaras ar būtiskiem šķēršļiem, jo īpaši saistībā ar zvejas iespēju iedalīšanas sistēmu un tās ietekmi uz zvejas kuģu cenām;

AJ. tā kā Komisijai līdz 2022. gada 31. decembrim ir jāiesniedz Parlamentam un Padomei ziņojums par KZP īstenošanu,

Labāka informācija par zivsaimniecības nozarē aktīvajiem iedzīvotājiem un viņu profilēšana

1. uzsver, ka ir jāuzlabo veids, kā tiek vākta un regulāri un sistemātiski darīta pieejama informācija par aktīvajiem iedzīvotājiem zvejniecības un akvakultūras ražošanas nozarē un visā vērtības ķēdē ES līmenī un sadalījumā pa dalībvalstīm;

2. norāda, ka plašā lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības sektora statistikas datu apkopošana var apslēpt vai maskēt situācijas un variācijas un tas negatīvi ietekmētu ikvienu no šīm nozarēm; uzsver — lai gan tās visas ir primārās ražošanas nozares, tajās īstenotās darbības nav savstarpēji saistītas un zvejniecības gadījumā tās pat nenotiek tajā pašā vidē vai ģeogrāfiskajā apgabalā;

3. atkārtoti norāda, ka, tāpat kā attiecībā uz krājumu un dzīvotņu pārvaldību, nozares sociālās attīstības — jo īpaši nodarbinātības attīstības — pārvaldībai un uzraudzībai ļoti svarīgas ir labākās zinātniskās atziņas, kas pamatotas ar uzticamiem, aktualizētiem datiem ar saskaņoti paplašinātām laikrindām visās dalībvalstīs, jo bez tām nebūs iespējams veikt turpmākus pasākumus un pilnībā īstenot vienu no trim KZP satvarā atbalstītajiem ilgtspējas pīlāriem, proti, sociālo pīlāru;

4. norāda, ka informācija, ko sniegušas dažādas struktūras, šķiet liecinām par ES zvejas kuģu apkalpju novecošanu, taču, tāpat kā saistībā ar zvejniecības pārvaldību un veikto pasākumu pielāgošanu, darbību pārvaldība, uzraudzība un īstenošana būtu jādiferencē atkarībā no ģeogrāfiskā apgabala, zvejas flotes un izmantotajiem zvejas rīkiem;

5. mudina Komisiju, jo īpaši *Eurostat*, un dalībvalstis ņemt vērā nodarbinātības tendences, ne vien saistībā ar kopējo darbvietu skaitu, bet arī attiecībā uz zvejniecības un akvakultūras nozarē un, ja iespējams, arī zvejniecības un akvakultūras vērtības ķēdē strādājošo iedzīvotāju apmācības līmeni un dzimuma un vecuma struktūru, šajā sakarībā sagatavojot tikpat detalizētus datus kā tos, kas pieejami saimnieciskās darbības un nozares snieguma īpašai uzraudzībai;

6. atzinīgi vērtē pirmo ZZTEK ziņojumu par ES zivsaimniecības nozares sociālajiem datiem, kurā sniegts visaptverošs pārskats par ES datu vākšanas sistēmā savāktajiem sociālajiem datiem; uzsver, ka ir jāņem vērā šā pirmā ziņojuma secinājumi, un tādēļ prasa turpmākajos ZZTEK ziņojumos par sociālajiem datiem precizēt pašreizējos sociālos rādītājus un šajā nolūkā pienācīgi definēt personas, kas uzskatāmas par daļu no zivsaimniecības darbaspēka, iekļaut jaunus analīzes elementus, integrējot rādītājus, kas saistīti ar KZP vispārējiem sociālajiem mērķiem, jo īpaši attiecībā uz darba ņēmēju aizsardzību, izglītību un apmācību, ienākumiem un drošību, un izmantot atbilstošu ģeogrāfisko mērogu — zemāku par

valsts līmeni, ņemot vērā, ka ir vajadzība pēc informācijas par faktisko situāciju reģionālā un pat vietējā līmenī;

7. atzinīgi vērtē to, ka ES statistikas dienests *Eurostat* sadarbībā ar Portugāles, Spānijas un Francijas un to attiecīgo tālāko reģionu statistikas dienestiem ir izveidojis tīmekļa vietni, kurā sniegti dati par tālākajiem reģioniem ([10]); tomēr pauž nožēlu par to, ka tajā joprojām nav sniegti dati par zivsaimniecības nozari, ņemot vērā tās nozīmi šo reģionu ekonomikā; mudina Komisiju un jo īpaši *Eurostat* apkopot uzticamus un aktualizētus datus par zilo ekonomiku un izmaiņām zivsaimniecības nozares darba tirgū, zvejnieku vidējo ienākumu izmaiņām, viņu apmācības līmeņiem, dalību sadalījumā pa dzimuma un vecuma grupām, kā arī datus par šo darbību apmēru un rezultātiem tālākajos reģionos;

Labāki darba un dzīves apstākļi uz kuģa drošības uzlabošanas nolūkā

8. norāda — lai gan drošības apstākļi uz kuģiem ir uzlabojušies, jo īpaši uz lielākiem kuģiem, *EMSA* reģistrēto incidentu un negadījumu skaits 2018. gadā bija palielinājies par 40 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, neraugoties uz to, ka nāves gadījumu skaits pēdējos gados ir pastāvīgi samazinājies;

9. norāda, ka *EMSA* ir atbildīga par iejaukšanos un datu vākšanu tikai attiecībā uz tādiem incidentiem un nelaimes gadījumiem jūrā, kuros iesaistīti par 15 metriem garāki zvejas kuģi, vai arī situācijās, kad negadījumos ir iesaistīti par 15 metriem īsāki kuģi, uz kuriem attiecas Direktīva 2009/18/EK ([11]), un ka līdz ar to noteikti ir daudz vairāk negadījumu un incidentu, kuros iesaistīti zvejas kuģi, nekā uzskaitīts *EMSA* gada ziņojumos;

10. norāda, ka NNN zveja ES jūras zonās rada negodīgu konkurenci Eiropas zvejniekiem;

11. aicina Komisiju palīdzēt valstu iestādēm sistēmu iegādē, lai tās varētu konstatēt NNN zvejas darbības un ziņot par tām;

12. norāda, ka profesionālas jūrniecības darbības kopumā tiek uzskatītas par ļoti riskantām un bīstamām, jo īpaši zveja, un ka stāvokli pasliktina tas, ka 85 % no ES kuģiem ir mazapjoma piekrastes kuģi (kuģa kopējais garums mazāks par 12 metriem) un tāpēc ir pakļauti lielākam riskam, ko rada nelabvēlīgi laikapstākļi un darbība tuvu krastam;

13. uzsver, ka uz mazapjoma piekrastes kuģiem ir grūtāk nodrošināt aizsardzības telpas un uzlabot darba apstākļus, turklāt pastāv risks arī saistībā ar to, ka ievērojama daļa šīs flotes ir veca; uzsver, ka šie kuģi ir īpaši neaizsargāti pret nozīmīgām meteoroloģiskām parādībām, kas saistītas ar klimata pārmaiņām; uzsver, ka ir vajadzīga ilgstoša un koordinēta rīcība visos līmeņos un politikas jomās ar mērķi mazināt klimata pārmaiņu sekas un palielināt spēju tām pielāgoties, stiprināt noturību un vienlaikus nodrošināt apstākļus, kas garantē zvejnieku drošību;

14. atgādina, ka piekrastes reģioni un jo īpaši tālākie reģioni vēsturiski ir atkarīgi no zvejniecības, ka tos jau tagad ietekmē klimata pārmaiņu sekas un ka tiem būtu jāsaņem finansiāls atbalsts, lai šīs sekas mazinātu, pielāgotos tām un cīnītos pret tām, nostiprinātu nodarbinātību zivsaimniecības nozarē un attīstītu ilgtspējīgu zilo ekonomiku, radot jaunas darbvietas;

15. uzsver — neraugoties uz starptautiskajiem un ES centieniem uzlabot drošības apstākļus uz kuģiem, jo īpaši uz zvejas kuģiem, starptautiskās konvencijas, kurās paredzēti noteikumi un sistēmas kuģu un uz tiem esošo personu aizsardzībai, galvenokārt attiecas uz lielākiem kuģiem, lai gan daudzās dalībvalstīs ir pieņemti valsts noteikumi par pasākumiem saistībā ar mazāku kuģu aizsardzību un dzīves apstākļiem uz tiem;

16. pauž bažas par starptautiskajās konvencijās paredzētajām atkāpēm mazapjoma kuģiem attiecībā uz nesaistošiem darba un drošības standartiem, kuru rezultātā zvejniekiem, kas strādā noteiktos flotes segmentos un atsevišķās dalībvalstīs var būt mazāk labvēlīgi vispārējie dzīves un darba apstākļi; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis ātri un saskaņoti rīkoties, lai piemērotu vienlīdzīgus standarta nosacījumus un palīdzētu visiem zvejas kuģiem tos ievērot, jo šie kuģi ir mazu piekrastes kopienu ekonomikas un identitātes pamatpīlāri;

([10]) https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en
([11]) OV L 131, 28.5.2009., 114. lpp.

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

17. atkārtoti uzsver, ka darba un dzīves apstākļus uz kuģa nevar skatīt atsevišķi no drošības apstākļiem; uzskata, ka labi darba un dzīves apstākļi uz kuģiem un to atbilstoša modernizēšana, tāpat kā zvejnieku atpūtas laiks, uzlabo drošības apstākļus, kādos tiek veiktas zvejas darbības, un tas tieši ietekmē viņu drošību, jo liela daļa negadījumu un incidentu uz zvejas kuģiem joprojām ir saistīta ar zināšanu vai apmācības trūkuma vai noguruma izraisītām cilvēciskām kļūdām;

18. uzskata, ka piekļūstamas un pielāgotas darba vides nodrošināšana, tostarp zvejniecības un akvakultūras nozarē, lai darba tirgū integrētu gan aktīvos, gan bijušos zvejniekus un citus zivsaimniecības nozares darba ņēmējus ar invaliditāti, palielinātu sociālo iekļautību un palīdzētu izstrādāt vairāk iniciatīvu ienākumu radīšanai šajā nozarē un zvejnieku kopienās;

19. norāda, ka ES un dalībvalstu darba tiesiskā regulējuma piemērošanas joma bieži neaptver darba ņēmējus jūras nozarēs, to skaitā zvejniekus, jo daudzi noteikumi nav attiecināmi uz šo darba ņēmēju faktiski īstenotajām darbībām; norāda — tā kā nav iespējams piemērot vispārējās darba shēmas, jo zvejnieku ienākumi ir atkarīgi no nozvejas saskaņā ar viņiem piešķirtajām pieejamajām kvotām, ir jānodrošina, ka attiecībā uz jūrniekiem un jo īpaši zvejniekiem, kas bieži paši ir arī kuģu īpašnieki, tiek paredzēti vairāki nodarbinātības regulējuma pamatprincipi, kuri ir pielāgoti un kuros pienācīgi ņemti vērā iepriekš minētie apstākļi un piekrastes un mazapjoma nozares īpatnības;

20. atgādina, ka zvejniekiem ir tiesības apvienoties arodbiedrībās un risināt kolektīvas sarunas, lai uzlabotu savus darba apstākļus;

21. norāda, ka atkarībā no izmantotajiem zvejas rīkiem, kuģa lieluma, darbības apgabala un laikapstākļiem zvejai raksturīgi dažādi riska faktori attiecībā uz darba un dzīves apstākļiem, kas jānodrošina uz kuģa;

22. atgādina par starptautiskā līmenī veiktajiem pasākumiem, jo īpaši Torremolinosas protokola (1993. gads) un Keiptaunas nolīguma (2012. gads) satvarā, ar mērķi grozīt un uzlabot Torremolinosas konvenciju (1977. gads), kura tika izstrādāta, lai risinātu jautājumus saistībā ar zvejas kuģu drošību, un norāda, ka šī konvencija joprojām nav spēkā, kaut 2012. gadā tika samazinātas prasības, un mudina visas dalībvalstis, kam vēl jāratificē Torremolinosas konvencija, to izdarīt; atgādina, ka minētais protokols ES tiesību aktos ir transponēts ar Padomes Direktīvu 97/70/EK, ar ko nosaka saskaņotu drošības režīmu zvejas kuģiem, kuru garums ir 24 metri vai lielāks ([12]);

23. atzinīgi vērtē SJO 2005. gadā pieņemtās brīvprātīgās vadlīnijas par mazo zvejas kuģu uzbūvi, konstrukciju un aprīkojumu, tomēr norāda — tā kā šīs vadlīnijas ir brīvprātīgas, tās var kalpot tikai kā norādījumi un mazapjoma piekrastes zvejas kuģiem netiek piemēroti nekādi juridiski pienākumi vai standartizētas pamatnormas; uzsver, ka dažas dalībvalstis ir pieņēmušas noteikumus par mazo zvejas kuģu konstrukciju, drošību un dzīves apstākļiem uz tiem, un iesaka šos noteikumus saskaņot ES līmenī;

24. atgādina, ka KZP galīgais mērķis ir panākt, lai zvejas darbības būtu ilgtspējīgas sociālā, vides un ekonomiskā ziņā; uzsver, ka zvejnieku dzīves līmeņa uzlabošana ar labākiem darba un drošības apstākļiem ir viens no elementiem, kas ļautu veicināt nodarbinātību un attīstību piekrastes kopienās, piesaistīt jauniešus un panākt paaudžu nomaiņu, kura ir svarīga, lai saglabātu šo darbību, kas turklāt nodrošina veselīgu pārtiku;

25. uzsver, ka sekmīga reakcija uz pašreizējām norisēm, piemēram, atkrastes enerģijas ražošanas izvēršana, aizsargājamu jūras teritoriju efektīva īstenošana un izkraušanas pienākuma pilnīga izpilde, var ietekmēt jaunu paaudžu interesi par nozari; mudina dalībvalstis piešķir ES finansējumu tam, lai atbalstītu darbvietas, veicinātu ilgtspējīgu zveju un sekmētu dzimumu līdztiesību šajā nozarē;

26. mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka uz zvejas kuģiem neatkarīgi no to lieluma ir ieviesti labākie drošības, darba un dzīves standarti;

([12]) OV L 34, 9.2.1998., 1. lpp.

27. atgādina dalībvalstīm, ka Direktīvas (ES) 2017/159, ar ko SDO Konvenciju Nr. 188 iekļauj Savienības tiesiskajā regulējumā, transponēšanas termiņš bija 2019. gada 15. novembris; atgādina, ka, ņemot vērā lielo skaitu pašnodarbināto zvejnieku Eiropas Savienībā un to, ka direktīva uz lielāko daļu no tiem neattiecas, dalībvalstīm ir jāratificē SDO Konvencija Nr. 188, lai nodrošinātu godīgu konkurenci starp visiem zvejniekiem;

28. aicina dalībvalstis steidzami ratificēt SDO Konvenciju Nr. 188, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus zvejas uzņēmumiem visā pasaulē, jo īpaši, ņemot vērā zvejniecības nozares izteikto starptautisko dimensiju; mudina dalībvalstis nodrošināt resursus, kas vajadzīgi, lai konvenciju transponētu valsts tiesību aktos un efektīvi piemērotu, un attiecīgā gadījumā deleģēt pārbaudes un dokumentu izsniegšanas funkcijas klasifikācijas uzņēmumiem, ņemot vērā pašreizējās problēmas šo funkciju koordinēšanā dažās valstīs;

29. lai izveidotu saskaņotu pārbaužu režīmu, mudina Komisiju pēc iespējas drīzāk iesniegt priekšlikumu papildu direktīvai par kontroles un izpildes noteikumiem, kā jau darīts attiecībā uz jūras transporta nozari;

30. uzsver, ka, izstrādājot labklājības mehānismus, ir jāņem vērā zvejnieku darba smagums, piemēram, nodrošinot tiesības pensionēties agrāk, nekā to dara vidējais darba ņēmējs, un tāpēc nenonākt neizdevīgā stāvoklī;

31. atzinīgi vērtē to, ka jaunais Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) sniegs būtisku ieguldījumu darba, dzīves un drošības apstākļu uzlabošanā uz ES kuģiem un minētos apstākļus uzlabos, nepalielinot zvejas kapacitāti, īpašu uzmanību pievēršot piekrastes un mazapjoma piekrastes zvejas kuģiem; uzsver, ka EJZAF veicina zvejniecības un zilās ekonomikas ilgtspēju, palīdzot sasniegt ANO ilgtspējīgas attīstības 14. mērķi;

32. prasa kopējā zivsaimniecības politikā līdztekus mērķiem vides jomā iekļaut vispārējus sociālos mērķus, atzīstot, ka uz zvejas kuģiem strādājošo darba ņēmēju labklājība ir svarīga nozares nākotnei;

33. uzsver, ka starp KZP un prasībām, kas noteiktas sociālās jomas tiesību aktos (piemēram, SDO Konvencijā Nr. 188, kas ES tiesību aktos transponēta ar Direktīvu (ES) 2017/159), pastāv acīmredzama pretruna; uzsver, ka saskaņā ar šiem tiesību aktiem uz kuģa ir jānodrošina vairāk telpas un tas ir obligāti attiecībā uz kuģiem, kuru garums ir 24 metri vai vairāk, savukārt zvejniecības nozarei tiek liegts palielināt telpu uz kuģa; uzsver pretrunu starp to, ka dalībvalstīm ir jāievēro SDO Konvencijā Nr. 188 noteiktie standarti, un KZP noteikumiem, kuru dēļ šo pienākumu nevar izpildīt; mudina Komisiju saistībā ar EJZAF noteikt citas formulas zvejas kapacitātes mērīšanai un vēlreiz apstiprina, ka būtu jāatļauj palielināt kuģu bruto tilpību, ja šis papildu tilpums ir vajadzīgs, lai uzlabotu kuģa apkalpes drošību un komfortu (to dēvē arī par sociālo vai drošības tilpību), un ka šādām darbībām vajadzētu būt tiesīgām saņemt finansējumu; uzsver, ka telpai, kas uz kuģa atvēlēta virtuvei, kajītēm, tualetēm vai atpūtas zonām, nav nekāda sakara ar kuģa spēju atrast, zvejot vai uzglabāt zivis un līdz ar to arī ar zvejas kapacitāti;

34. atgādina, ka Eiropas flotes kuģu vidējais vecums ir 23 gadi un ka mazu kuģu vecums var pat pārsniegt 40 gadus; uzsver, ka jaunajam EJZAF būtu jāietver stratēģija flotes modernizēšanai, nepalielinot zvejas kapacitāti;

35. turklāt uzstāj, ka ir jānodrošina regulāra uzraudzība un ES līmenī saskaņota sistemātiska statistikas informācija par incidentiem un negadījumiem, kuros iesaistīti kuģi, uz ko neattiecas Direktīva 2009/18/EK, jo tikai tad, ja šo skaitļu izmaiņas tiks kontrolētas un izvērtētas sadalījumā pa ģeogrāfiskajiem apgabaliem, flotēm un izmantotajiem zvejas rīkiem, būs iespējams rast risinājumus, kas ļautu veikt uzlabojumus un kas samazinātu un novērstu šādu negadījumu skaitu, jo īpaši attiecībā uz vietējās un piekrastes zvejas kuģiem;

36. šajā sakarībā ierosina Komisijai pētīt iespēju paplašināt *EMSA* pamatuzdevumu, piešķirot tai papildu spēju veikt šādu uzraudzību un regulāri sniegt par to informāciju;

37. turklāt uzskata, ka ir jāpanāk vēl citi nosacījumi, lai saglabātu zvejas darbību un nodrošinātu paaudžu nomaiņu nozarē, tostarp investējot ostu infrastruktūras modernizēšanā;

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

Labāka apmācība un apmācības atzīšanas ES līmenī nodrošināšana

38. uzsver, ka *Bénodet* ziņojums, kurā tika apzinātas problēmas saistībā ar jauniešu intereses trūkumu par zvejniecību un uzsvērta dalībvalstīs izmantoto zvejnieku apmācības un sertifikācijas sistēmu dažādība un sarežģītība, šķiet piemirsts un ka divdesmit gadus vēlāk nekas nav būtiski mainījies; uzsver, ka ES līmenī ir jāsaskaņo un oficiāli jāapstiprina jūrniecības un zvejniecības apmācības prasības un procedūras, kā arī uzkāpšanai uz kuģa piemērotās procedūras un prasības;

39. norāda, ka pieaug darbaspēka pārvietošanās starp dalībvalstīm un pat no trešām valstīm uz ES un ka jebkādu zvejniecības darbaspēka paaudžu nomaiņu, kas varētu notikt šīs pārvietošanās rezultātā, joprojām kavē zvejnieku apmācības un sertifikācijas sistēmu standartizācijas trūkums; uzsver, ka šīs sistēmas ir oficiāli jāapstiprina ES līmenī un jāsaskaņo ar Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (*STCW*) un Starptautiskās konvencijas par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (*STCW-F*) prasībām;

40. uzsver, ka šī situācija nepārprotami kavē personu brīvu pārvietošanos, kas ir viens no ES pamatprincipiem, kā to atspoguļo daudzi Līgumu noteikumi;

41. norāda, ka pat tad, ja trešās valsts zvejniekam ir zvejas apgabalā atzīta profesionāla apliecība, dalībvalstij ir sarežģīti nodrošināt, ka minētā persona var veikt tādu pašu darbu citā dalībvalstī;

42. uzsver, ka citās jūrniecības jomās — gan atpūtas, gan profesionālajās — ir veikti būtiski pasākumi virzībā uz apmācības starptautisku atzīšanu neatkarīgi no valsts, kurā tā iegūta, un ka viss, kas vajadzīgs, ir pastiprināt sadarbību, lai tiktu atzīta tāda pamatapmācība, ko nodrošina skolas vai izglītības iestādes, kuras ir daļa no starptautiski atzītām valsts izglītības sistēmām katrā dalībvalstī vai trešā valstī;

43. norāda, ka SJO saskaņā ar 1995. gada *STCW-F* konvenciju ir noteikusi vairākus pamatstandartus attiecībā uz apmācības un drošības nosacījumiem, tostarp minimālās drošības apmācības prasības visu veidu un lielumu zvejas kuģiem; norāda, ka šī konvencija, lai gan ir spēkā kopš 2012. gada septembra, tiek piemērota tikai tajās valstīs, kuras to ir ratificējušas; mudina visas dalībvalstis, kuras šo konvenciju vēl nav ratificējušas, to izdarīt;

44. atgādina, ka kvalifikācijas un kuģošanas drošības sertifikātu savstarpēja atzīšana Eiropas Savienībā palielinās darbinieku mobilitāti un padarīs jūrniecības profesijas pievilcīgākas jaunām paaudzēm; uzskata, ka sertifikātu atzīšanai nebūtu jārada pārmērīgs finansiālais un birokrātiskais slogs;

45. norāda, ka Eiropas Savienība ar Direktīvu 97/70/EK transponēja savā *acquis* 1993. gada Torremolinosas protokolu un ar Direktīvu (ES) 2017/159 — 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā, tomēr attiecībā uz drošības apmācību tā līdz šim nav rīkojusies tik ātri un enerģiski; atgādina, ka Lēmums (ES) 2015/799 ([13]), ar ko dalībvalstis tiek pilnvarotas kļūt par pusēm *STCW-F* konvencijā vai tai pievienoties, ir izrādījies neefektīvs, ņemot vērā to, ka dalībvalstu ratifikācijas un pievienošanās rādītāji joprojām ir zemi; atgādina, ka Direktīva (ES) 2017/159 uzliek dalībvalstīm pienākumu pieņemt tiesību aktus par zvejnieku apmācību un sertifikāciju; tāpēc uzsver, ka Savienības tiesību aktiem par zvejnieku apmācību drošības jomā būtu jāaptver plašāka joma, nekā tā, kas paredzēta *STCW-F* konvencijā, ieviešot standartus arī attiecībā uz visiem zvejas kuģiem, kuru garums ir mazāks par 24 metriem un kuri veido lielāko daļu Savienības zvejas flotes; aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu direktīvai, ar ko *STCW-F* konvencija tiktu transponēta Savienības *acquis*, lai pabeigtu to starptautiski apstiprināto minimālo standartu īstenošanu ES tiesībās, kuru uzdevums ir nodrošināt drošību jūrā zvejojot;

46. norāda — lai arī praktisko zināšanu un praktiskās darba pieredzes iegūšana ir stiprs pamats, kas joprojām ir derīgs zvejnieku apmācībai vairākās dalībvalstīs, vienīgais veids, kā nodrošināt nepieciešamo zināšanu pienācīgu atzīšanu, ir oficiāla sertifikācija, kurā tiek novērtēta arī praktiskā pieredze; norāda, ka oficiāla sertifikācija ne tikai uzlabo zvejnieku personisko stāvokli, bet arī nodrošina šā aroda sociālu atzīšanu;

([13]) Padomes Lēmums (ES) 2015/799 (2015. gada 18. maijs), ar ko dalībvalstis pilnvaro Eiropas Savienības interesēs kļūt par pusēm Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Starptautiskajā konvencijā par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem (OV L 127, 22.5.2015., 20. lpp.).

47. uzsver, ka ir svarīgi zvejniecības nozares darba ņēmējiem, jo īpaši jauniešiem un šajā darbā ieinteresētajām personām, nodrošināt taisnīgu un iekļaujošu piekļuvi konsultācijām, kvalitatīvām prakses vietām un profesionālajai izglītībai un apmācībai, tādējādi dodot viņiem iespēju pielāgoties tādām jaunām tirgus tendencēm kā bioloģiskā pārtika, īsas piegādes ķēdes, specializētais tūrisms, kā arī vietējo produktu pārdošana un popularizēšana ar jaunajām tehnoloģijām; apstiprina, ka liela nozīme ir pienācīgai un specializētai izglītībai un apmācībai, lai mudinātu jauniešus turpināt piekrastes zvejas darbības un tradīcijas;

48. atbalsta jauno Eiropas zvejnieku apvienības izveidi ar mērķi veicināt paaudžu nomaiņu zvejniecības nozarē un pārstāvēt un pulcināt jaunos zvejniekus un to organizācijas visā Eiropas Savienībā; aicina Komisiju atbalstīt budžeta resursu izmantošanu šim nolūkam paredzētu projektu īstenošanai;

49. norāda — lai gan Eiropas finansējums ir ticis ieguldīts mācību iestādēs un skolās, kas nodrošina padziļinātu profesionālo apmācību un sertifikāciju zilās ekonomikas nozarē, zvejai, kas ir tās senākā darbības joma, joprojām ir grūtības tikt akceptētai šādās iestādēs, izņemot reģionālās vai valsts izglītības vai apmācības programmās, un iegūtā izglītība netiek atzīta Eiropas līmenī; uzsver, ka ir jāvirzās uz ES zvejnieku apmācības standartizāciju un oficiālu apstiprināšanu un sadarbību starp dalībvalstīm; šajā nolūkā iesaka pilnībā izmantot EJZAF un Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) resursus;

50. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Sociālo fondu (ESF) plaši lieto, lai atdzīvinātu piekrastes un lauku apvidus; atgādina, ka ir jāatbalsta zvejnieku karjeras turpināšana uz sauszemes, ja veselības apstākļu, darba tirgus izmaiņu un citu faktoru dēļ viņi vairs nevar strādāt jūrā; uzskata, ka ar ES fondiem, jo īpaši ESF, būtu jāatbalsta netraucēta zvejnieku pāreja no viena darba uz citu, arī izmantojot mūžizglītību;

51. aicina Komisiju un dalībvalstis izveidot kopēju pamatu dažādu zvejnieku kategoriju standarta apmācības un sertifikācijas sistēmai, kas ļautu Eiropas līmenī ātri atzīt konkrētā dalībvalstī iegūtu sertifikātu; uzskata, ka tam būtu jāietver tāda procedūra ārpus Savienības iegūtu sertifikātu atzīšanai, kas būtu saderīga ar Eiropas apmācības atzīšanas sistēmu, lai veicinātu zvejnieku pārvietošanos ES iekšienē;

52. norāda, ka Direktīvā 2005/36/EK ([14]) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu nav noteikts standartizēts apmācības un sertifikācijas līmenis visiem zvejniekiem un tā kavē zvejnieku pārvietošanos starp dalībvalstīm; atgādina, ka Savienībā ir ieviesti īpaši dažādi noteikumi par jūrnieku kompetences sertifikātu atzīšanu, pamatojoties uz *STCW* konvenciju, taču Komisija līdz šim nav ierosinājusi īpašus noteikumus par zvejnieku kompetences sertifikātu atzīšanu, kā paredzēts *STCW-F* konvencijā; tāpēc aicina Komisiju ierosināt konkrētus pasākumus zvejnieku kompetences sertifikātu atzīšanai saskaņā ar *STCW-F* konvencijas noteikumiem — ne tikai attiecībā uz Eiropas zvejniekiem, bet arī attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgajiem, kuras ir ratificējušas *STCW-F* konvenciju vai pievienojušās tai;

53. norāda, ka EJZAF mērķis ir veicināt KZP pilnīgu īstenošanu, taču, lai šo mērķi sasniegtu, zvejniekiem jābūt pienācīgi apmācītiem un sertificētiem, tāpēc daļa finansējuma jāpiešķir pašreizējo un nākamo zvejnieku apmācībai un sertificēšanai; uzsver, ka EJZF radītais administratīvais slogs nozīmē ierobežojumus līdzekļu izmantošanā apmācībai, jo īpaši mazapjoma zvejnieku gadījumā, un ka saistībā ar jauno EJZAF būs jāpārvar šīs grūtības, lai sniegtu efektīvu ieguldījumu kuģu apkalpes apmācībā;

54. uzsver, ka ir jānodrošina, lai EJZAF un ESF+ izpildes datos būtu precīzi norādīts budžets, ko katra dalībvalsts izmantojusi, lai risinātu reģionālās vajadzības izglītības, apmācības, nodarbinātības un iekļaušanas jomā;

55. norāda, ka ir jāizpilda aizvien vairāk prasību, lai strādātu uz kuģa, taču apmācības iespēju nepietiek un tas dažreiz izraisa kuģu dīkstāvi, jo apkalpei ir jāiziet obligāta apmācība krastā; aicina ES palīdzēt apmācības kursu racionalizēšanā un vienkāršot iespēju rīkot apmācības dienas uz kuģa, veicinot attālināto mācību kursus, kuros izmanto jaunās tehnoloģijas;

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu. OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

56. uzsver, ka zināšanas un inovācija ir ļoti svarīgas, lai nodrošinātu viedu, noturīgu un ilgtspējīgu zvejniecības nozares izaugsmi;

57. norāda — ņemot vērā jaunās darbvietas, ko var radīt zilā ekonomika, aprites ekonomika un zvejas un gastronomiskais tūrisms, būtu saprātīgi izstrādāt prognozējošu profesionālo apmācību attiecībā uz šo jauno profesiju un šo nozaru apmācības vajadzībām, kā tas ierosināts jūras flotes nozarē;

Nodrošināt dzimumu līdztiesību attiecībā uz piekļuvi šai nozarei un nodarbinātību tajā

58. norāda — lai gan pieejamie statistikas dati liecina, ka sievietes veido tikai 12 % no zvejas nozares ražošanas darbībās iesaistītā darbaspēka, daudzi kuģi un jo īpaši mazapjoma piekrastes zvejas kuģi bieži darbojas kā mazi ģimenes uzņēmumi, kuros visu nepieciešamo loģistikas un administratīvo atbalstu neoficiāli nodrošina sievietes, kas oficiāli nav iesaistītas nekādā citā nodarbinātības veidā;

59. uzsver, ka ir jānodrošina, lai zvejniekiem būtu pieejama apmācība un sertifikācija, jo īpaši sezonas un nepilnas slodzes nodarbinātībā;

60. norāda, ka atsevišķās dalībvalstīs šāda neoficiāla palīgdarbība tajā iesaistītajām sievietēm nedod nekādas tiesības uz atalgojumu, sociālajiem pabalstiem, pensiju vai darbā gūtas slimības pabalstu un ka gadījumā, ja kuģu ekspluatācija tiek apturēta, uz laiku pārtraukta vai izbeigta, tiesības saņemt sociālos pabalstus ir tikai oficiāli atzītajam darbaspēkam, un tas palielina starp darba ņēmējiem pastāvošo nevienlīdzību; uzsver, ka dalībvalstīm ir pilnībā jāprofesionalizē šo sieviešu darbs, atzīstot viņu lomu un viņas integrējot valsts sociālās aizsardzības sistēmā;

61. uzsver, ka darbībās, kuras īsteno, lai zvejai piesaistītu jauniešus, būtu jānodrošina dzimumu līdzsvars un jāņem vērā sieviešu loma visā zivsaimniecības nozarē, no zivju nozvejas līdz kuģu apsaimniekošanai, akvakultūrai, zvejas produktu tirdzniecībai un apstrādei, kā arī viņu loma zinātnē un administrācijā;

62. aicina Komisiju sākt iniciatīvas ar mērķi atzīt sieviešu veikto darbu zivsaimniecības nozarē un nodrošināt vienlīdzīgu samaksu abiem dzimumiem; atgādina, ka dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam paredz, ka attiecīgie ES fondi atbalsta pasākumus, ar kuriem veicina sieviešu līdzdalību darba tirgū un darba un privātās dzīves līdzsvaru, sekmē investīcijas aprūpes iestādēs, atbalsta sieviešu uzņēmējdarbību un apkaro dzimumu segregāciju;

63. uzskata, ka nav iemesla neļaut sievietēm darboties šajā profesijā vai kavēt viņu piekļuvi tai, kā par to liecina aizvien lielākais skaits sieviešu, kuras ir apkalpes locekles un kapteines uz strādājošiem zvejas kuģiem; konstatē, ka laimīgā kārtā pastāv vairākas sevišķi aktīvas apvienības, kas pārstāv zivsaimniecības nozarē nodarbinātas sievietes, jo īpaši ES zivsaimniecības konsultatīvajās padomēs un nozaru apvienībās;

64. atzinīgi vērtē zivsaimniecības nozarē aktīvo sieviešu apvienību izveidi dažās ES valstīs; aicina ES un dalībvalstis atbalstīt jaunu apvienību popularizēšanu un izveidi, lai nodrošinātu sievietēm lielāku pamanāmību un palīdzību;

65. uzskata, ka ir ekonomiski un sociāli jāatzīst sieviešu loma zivsaimniecības nozarē, lai arī tā bieži ir neoficiāla, un viņām jāsaņem pienācīgs atalgojums; norāda, ka labāka informācija par viņu darbībām un pasākumi viņu stāvokļa uzlabošanai un pamanāmības palielināšanai ne vien veicinās viņu personisko izaugsmi un sociālo virzību, bet arī sekmēs izpratni par viņu lomu zivsaimniecības nozarē;

66. uzskata, ka pašreizējie kapacitātes mērīšanas noteikumi apgrūtina sieviešu piekļuvi nozarei, jo, lai viņām nodrošinātu privātumu un labbūtību, ir vajadzīgas atsevišķas kajītes, tualetes un dušas telpas;

67. mudina Komisiju un dalībvalstis īstenot pasākumus zilajā ekonomikā — jo īpaši zvejniecības, vēžveidīgo, akvakultūras un konservēšanas nozarē — iesaistīto sieviešu kvalifikācijas uzlabošanai un veicināt to, lai viņu ieguldījums jūras ražošanas piegādes ķēdē tiktu oficiāli atzīts; turklāt uzskata, ka ir jānodrošina, lai EJZAF finansējums 2021.–2027. gada satvarā un laikposmā pēc tā būtiski veicina vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm jūras zvejniecības nozarē, īpaši paredzot to pasākumiem ar mērķi uzlabot viņu dzīves, darba un drošības apstākļus uz zvejas kuģiem un nodrošinot, ka šajā saistībā tiek veiktas nepieciešamās izmaiņas;

Veicināt profesionālo zveju un paaudžu nomaiņu šajā nozarē

68. atgādina, ka ES, kas ir lielākais vienotais zivsaimniecības produktu tirgus, nozvejo tikai 6 % no pasaules kopējās nozvejas un ir ļoti atkarīga no zvejas un akvakultūras importa no trešām valstīm; norāda, ka daļu no šā importa rada Eiropas uzņēmumi un kuģi;

69. norāda, ka KZP standarti ir vieni no pašiem stingrākajiem un dod būtisku ieguldījumu vides, ekonomikas un sociālajā ilgtspējā un ka pēdējās desmitgadēs panāktais (lai arī vēl ir daudz uzlabojama) rāda, ko iespējams darīt šajā virzienā, no vienas puses, veicinot zivju krājumu un dzīvotņu ilgtspēju, un, no otras puses, palielinot zvejnieku un kuģu īpašnieku ienākumus;

70. uzsver, ka augstu vides un sociālās ilgtspējas standartu veicināšana zivsaimniecības nozarē līdz ar citiem faktoriem ir svarīga, lai piesaistītu jaunu zvejnieku paaudzi un nodrošinātu šīs nozares ilgtermiņa ekonomisko stabilitāti;

71. prasa ES izvērtēt to, cik vērtīgi jūras dzīvās dabas aizsardzībai būtu tādi pasākumi kā mākslīgo rifu veidošana tās ekskluzīvajās ekonomikas zonās;

72. uzsver, ka pastāvīgā ES atbalsta samazināšana nozarei un jo īpaši zivsaimniecības nozares un tirgu kopīgās organizācijas finansējuma samazināšana secīgās daudzgadu finanšu shēmās ir viens no faktoriem, kas veicinājis situācijas pasliktināšanos nozarē; tāpēc atkārtoti norāda, ka ir ievērojami jāpalielina ES finansiālais atbalsts zivsaimniecības nozarei;

73. aicina Komisiju un dalībvalstis darīt to, kas vajadzīgs, lai saglabātu un uzlabotu sistēmas un atbalsta līdzekļus, arī finansējumu, ar mērķi sekmēt piegādes koncentrēšanu, tostarp sniedzot patiesu atbalstu ražotāju organizāciju izveidei un darbībai, jo īpaši attiecībā uz mazapjoma piekrastes zveju un nerūpniecisko zveju;

74. uzsver, ka darbības programmām ir jāsekmē, ka ražotāju organizācijas — nodrošinot tām nepieciešamo finansiālo atbalstu — pārdod savus produktus tieši, strādājot vērtību ķēdes ietvaros, jo tas ļautu uzlabot to produkcijas vērtību un palielināt zivsaimniecības produktu pievienoto vērtību;

75. aicina Komisiju, strādājot ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, izveidot un īstenot mazapjoma, nerūpnieciskās un piekrastes zvejas atbalsta mehānismus, kas dotu iespēju risināt šā nozares segmenta specifiskās problēmas;

76. uzsver, ka ir svarīgi izveidot īpašas kvalitātes tradicionālo produktu vietējos tirgus, kurus balstītu gadatirgi, mazie uzņēmumi un ēdināšanas nozare, jo tas palielinātu vietējo produktu pievienoto vērtību un veicinātu vietējo attīstību;

77. aicina Komisiju apsvērt labākus veidus, kā veicināt pārstrādātu zivsaimniecības produktu ar augstāku pievienoto vērtību (arī konservu) tirgvedību, par paraugu ņemot noteiktus lauksaimniecības produktus, un ES zivsaimniecības produktu ārējas veicināšanas programmas, arī starptautiskās izstādēs un gadatirgos;

78. norāda uz zivsaimniecības nozares svarīgo lomu saistībā ar sociālekonomisko stāvokli, nodarbinātību un ekonomiskās un sociālās kohēzijas veicināšanu tālākajos reģionos, kuru ekonomiku negatīvi ietekmē pastāvīgi strukturāli ierobežojumi un kuriem ir maz iespēju dažādot ekonomiku; tāpēc uzskata, ka ir ļoti svarīgi saglabāt un palielināt ES atbalstu zivsaimniecības nozarei minētajos reģionos, lai jo īpaši kompensētu attālinātības radītās papildu izmaksas gadījumos, kad tiek pārdoti noteikti zivsaimniecības produkti no dažiem tālākajiem reģioniem; norāda, ka tālāko reģionu zivsaimniecības nozares vērtības ķēdēm piemīt specifiskas iezīmes, un uzsver, ka ir vajadzīgs īpašs atbalsts, lai tās stiprinātu un atvieglotu piekļuvi tirgiem, un ka šo mērķi varētu sasniegt, ne tikai atjaunojot attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI*) zivsaimniecības nozarē, bet arī izveidojot *POSEI* transporta shēmu, kuras mērķis būtu izveidot un izmantot konkrētus tirdzniecības maršrutus;

79. uzsver, ka ir jānodrošina zvejas darbības nepārtrauktība, paaudžu nomaiņa un tas, lai sabiedrība augstāk novērtētu šo nozari un tās nozīmi veselīgas, no vidi saudzējošām dzīvotnēm nākušas pārtikas ilgtspējīgā piegādē Eiropas iedzīvotājiem;

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

80. uzsver zvejnieku nozīmīgo devumu zinātniskās izpratnes attīstībā, ņemot vērā gan viņu tiešo iesaisti zvejas datu vākšanā, gan viņu sadarbību ar zinātnes nozari, sniedzot papildu informāciju zinātniskiem mērķiem par jūras vides stāvokli, sugām un dzīvotnēm un to saglabāšanu;

81. norāda, ka zvejnieku apmācība var būtiski sekmēt to, ka zvejas darbības arī turpmāk ir iesaistītas dabas aizsardzībā un to veicina, atbalstot ilgtspējīgāku zvejas paņēmienu īstenošanu un izmantošanu atbilstīgi KZP ilgtspējīgas resursu izmantošanas mērķiem;

82. norāda, ka ir svarīgi attīstīt jūras zinātniskās pētniecības un inovācijas potenciālu tālākajos reģionos, lai minētajos reģionos stimulētu zilās ekonomikas izaugsmi; turklāt piebilst, ka tālāko reģionu lielāka līdzdalība starptautiskos pētniecības tīklos, kuros iesaistītas šo reģionu universitātes, kas pazīst to īpašās iezīmes, var tiem palīdzēt uzlabot savas inovācijas sistēmas un radīt darbvietas; mudina Komisiju censties šos reģionus nodrošināt ar līdzekļiem to bioloģiskās daudzveidības efektīvai izpētei un izmantošanai;

83. uzsver kopējās zivsaimniecības politikas mērķi veicināt selektīvu zveju un ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti; uzsver gūtos panākumus virzībā uz mazemisiju kuteru floti un inovatīvām zvejas metodēm, kas veicina gan 2050. gada mērķrādītāja, gan selektivitātes mērķa sasniegšanu; aicina Komisiju atbalstīt šādu attīstību un noteikt to par prioritāti, lai pavērtu nozarei perspektīvas, izmantojot inovāciju;

84. norāda uz kuģubūvei un zinātnei kopīgās pieejas "trīskāršs nulles līmenis" — nulles līmeņa emisijas, nekādu atkritumu, nekādu negadījumu uz kuģa — kopīgu attīstību, kas veicina virzību uz Eiropas flotes (arī nerūpnieciskās zvejas flotes) kuģu konstrukciju, kurā vairāk tiek ievēroti aprites, efektivitātes un ilgtspējas kritēriji nekā lielākoties ekonomiski;

85. konstatē, ka tad, ja zvejniekiem tiek nodrošināta atbilstoša apmācība un īpašas prasmes, viņi varētu vēl vairāk veicināt zinātniskās izpratnes attīstību, uz vietas vācot un reģistrējot vides datus, lai verificētu informāciju, kas iegūta attālinātā novērošanā ar satelītiem un citiem instrumentiem; uzsver, ka svarīga loma zvejnieku apmācīšanā, lai tiktu nodrošināta šī vajadzība, ir universitātēm un jūras zinātniskās pētniecības centriem, kas sadarbojas ar jūrskolām; uzsver, ka ES flote, ko veido vairāk nekā 81 000 visu lielumu zvejas kuģu, 2019. gadā nodrošināja nesalīdzināmu skaitu platformu, kas teju katru dienu pastāvīgi vāca zvejas un citus jūras datus; norāda, ka šo infrastruktūru var un vajag izmantot, šajā nolūkā izmantojot piemērotus stimulus, lai savāktu vēl vairāk datu par Eiropas un pasaules jūrām; mudina oficiālās zinātniskās padomdevējas struktūras zivsaimniecības jautājumos, piemēram, Starptautisko Jūras pētniecības padomi (*ICES*) vai ZZTEK, vairāk izmantot ES flotes savāktos datus;

86. norāda, ka jauniešu līdzdalība un paaudžu nomaiņa ne vien nodrošinās zilās ekonomikas senākās darbības turpināšanu, bet arī palīdzēs nezaudēt iedzīvotājus piekrastes reģionos un apkārtējos lauku apvidos un saglabāt daudzu piekrastes kopienu kultūras mantojumu; uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai jaunākās paaudzes būtu labāk informētas un labāk izprastu ilgtspējas jautājumus, pateicoties jaunām zināšanām, kā arī to, ka visiem ir jāsniedz ieguldījums cīņā pret klimata pārmaiņām, kas vissmagāk ietekmē planētas jūras un piekrastes teritorijas;

87. uzskata, ka zvejniecības nozare būtu pievilcīgāka lielākam skaitam jauniešu, ja tā būtu saistīta un papildināta ar jaunām nozarēm, piemēram, tūrismu; šajā sakarībā mudina dalībvalstis un to reģionus samazināt birokrātiju, kas saistīta ar zvejas tūrismu kā ienākumu avotu; turklāt aicina Komisiju pašreizējo ES programmu satvarā veicināt rezerves līniju izmantošanu, lai atjaunotu ar jūras nozaru darbībām saistīto materiālo un nemateriālo mantojumu, saglabātu piekrastes kopienu identitāti un optimizētu to izmantošanu tūrismam;

88. norāda, ka Eiropas jauniešiem aizvien vairāk rūp vides aizsardzība; uzsver to, cik svarīga ir ilgtspējīga zvejniecības pārvaldība, lai piesaistītu jaunus zvejniekus; prasa veicināt mazietekmējošu zveju — ne vien lai samazinātu zvejniecības ietekmi uz jūras vidi, bet arī lai piesaistītu jaunas zvejnieku paaudzes;

89. norāda, ka zvejas tūrismam piemīt ievērojams neizmantots potenciāls;

90. uzsver to, ka jūras vides ilgtspējīgas attīstības un aizsardzības labad ir svarīgi iekļaut zvejniekus sadarbīgā un kopienā balstītā jūras telpiskajā plānošanā;

91. uzsver to, cik svarīgas ir zināšanas par okeāniem, kurām jāveicina digitālā pratība un zvejas darbību digitalizācija; uzsver — neraugoties uz gados vecāku lietotāju prasmju uzlabošanos, jaunākām paaudzēm ir vienkāršāk un intuitīvi vieglāk izmantot lietojumprogrammas datu vākšanai un reģistrēšanai saskaņā ar jauno Zvejniecības kontroles regulu, kas patlaban tiek pārskatīta, kā arī izmantot jaunas lietojumprogrammas un aprīkojumu, ar ko tiek uzlabota zvejnieku drošība, darba apstākļi un labbūtība jūrā;

92. atzinīgi vērtē Eiropas Savienībā īstenotās stratēģiskās pārmaiņas, jo īpaši zaļo un digitālo pārkārtošanos, kurām jāpalīdz saglabāt pašreizējās darbvietas un radīt jaunas, kvalitatīvas darbvietas teritorijās, kas ir lielā mērā atkarīgas no zvejniecības, un vēl vairāk sekmēt to ekonomisko attīstību; uzsver, ka ir svarīgi aizsargāt tradicionālos arodus zivsaimniecības nozarē, īstenojot līdzsvarotu pāreju, lai nepieļautu, ka tiek zaudēta gados vecāku zvejnieku uzkrātās pieredzes pievienotā vērtība; mudina Komisiju un dalībvalstis izveidot mūžizglītības sistēmas ar mērķi pastāvīgi atjaunināt prasmes un radīt iespējas visām vecuma grupām;

93. norāda, ka zivju krājumu saglabāšanās stāvokļa uzlabošanās rezultātā ir palielinājusies zvejnieku produktivitāte un vidējie ienākumi, kā arī panākta oglekļa dioksīda un citu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanās; norāda, ka zvejnieki aizvien vairāk iesaistās visa jūras piedrazojuma — ne tikai pazaudētu vai pamestu zvejas rīku — savākšanā un ka būtu jāatzīst viņu ekoloģiskais ieguldījums šajā saistībā, tas jāatbalsta un par to pienācīgi jāatlīdzina; šajā sakarībā uzsver iespēju apsvērt tādu jaunu darbību un papildu ienākumu plūsmu izveides atbalstīšanu, kuras saistītas ar jūras piedrazojuma savākšanu un Eiropas stratēģijas attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā īstenošanu;

94. uzsver, ka zivju krājumu ilgtspējīga pārvaldība un zvejas kvotu noteikšana saskaņā ar mērķi atjaunot un uzturēt zivju krājumus virs biomasas līmeņa, kas spēj nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, ir būtiska tādas ekonomiskās vides izveidei, kurā jaunieši jūtas pietiekami droši, lai veiktu kļūšanai par zvejniekiem vajadzīgos ieguldījumus;

95. uzsver, ka dalībvalstīm ir jāievieš ekonomiski stimuli un ostu infrastruktūra, kas vajadzīga, lai pienācīgi savāktu un pārstrādātu jaunu zvejnieku savāktos atkritumus un plastmasu, un tas savukārt varētu viņiem sniegt finansiālu ieguvumu papildus pamatdarbībai;

96. aicina dalībvalstis saskaņā ar 17. pantu Regulā (ES) Nr. 1380/2013 par KZP izmantot arī vecuma kritērijus, piešķirot tām pieejamās zvejas iespējas;

97. atzinīgi vērtē to, ka jaunā EJZAF 2021.–2027. gadam satvarā tiks sniegta palīdzība un atbalsts jauniem zvejniekiem, kas pirmoreiz iegādājas kuģi vai zvejas uzņēmumu; uzsver, ka jaunieši ir jāpiesaista ne tikai jūras zvejas darbībām, bet arī zvejniecības uzņēmumu pārvaldībai un akvakultūrai, tādējādi nodrošinot paaudžu nomaiņu visā nozarē; aicina dalībvalstis veicināt šo nomaiņu, novēršot šķēršļus un atbalstot personas, kas vēlas uzsākt karjeru zivsaimniecības nozarē, un risināt tādus jautājumus kā lieli sākotnējie izdevumi uzņēmējdarbības sākšanai, zvejas iespēju iedalīšanas metodes, ienākumu nestabilitāte, dzimumu līdztiesība un neskaidrība par karjeras ilgumu;

98. atkārtoti norāda — lai aizsargātu zvejas sniegtos ienākumus, nozare un tajā strādājošie darba ņēmēji ir jānodrošina ar pienācīgu ekonomisko un sociālo kompensāciju par piemērotajiem resursu saglabāšanas pasākumiem vai palīdzību saistībā ar darbības pagaidu pārtraukšanu resursu pārvaldības nolūkā; šajā nolūkā ierosina, ka EJZAF būtu jāatbalsta algu kompensācijas fonda izveide, no kura tiktu kompensēti visi zaudētie ienākumi un aptverti zvejas aizlieguma periodi, un ka šādi periodi jāuzskata par faktisko darba laiku vecuma pensijas un citu sociālā nodrošinājuma tiesību noteikšanai; turklāt atbalsta garantētas minimālās algas noteikšanu;

99. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt centienus veicināt sociālo dialogu starp pusēm, jo īpaši šādos jautājumos: a) jaunu uzņēmēju apmācība zivsaimniecības nozarē; b) profesionālo prasmju aktualizēšana un pilnveidošana ilgtspējīgas zivsaimniecības jomā; c) izpratnes par labu zvejas praksi veicināšana; d) drošība un cilvēka dzīvības aizsardzība jūrā; e) darba ņēmēju veselība un drošība uz kuģa;

100. norāda, ka ieguldījumiem paaudžu nomaiņā arī turpmāk vajadzētu būt ES prioritātei, ka pašpietiekams pārtikas nodrošinājums ir viens no mūsu kopējā projekta galvenajiem panākumiem un ka zivsaimniecības nozares darbaspēka pakāpeniska novecošana ir reāls apdraudējums;

Ceturtdiena, 2021. gada 16. septembris

101. uzskata, ka uzmanība un atbalsts būtu īpaši jāvērš uz mazapjoma zveju, kas potenciāli ir mazāk kaitnieciska un ilgtspējīgāka ne tikai bioloģisko resursu pārvaldības ziņā, bet arī sociālekonomiskā aspektā;

102. norāda, ka paaudžu nomaiņa, darbību uzsākot zvejniekiem, kas ir labi apmācīti un informēti par jaunākajām tehnoloģijām, procedūrām un veidiem, kā nodrošināt resursu ilgtspēju, ir arī ES iespēja dot ieguldījumu globālajā NNN zvejas apkarošanas, samazināšanas un izskaušanas kustībā;

103. uzskata, ka paaudžu nomaiņa un darbību dažādošana joprojām sagādā grūtības un ka EJZAF būtu jāveic pasākumi, lai veicinātu profesionālo apmācību un karjeras attīstību un palielinātu ienākumus un darbavietas drošību;

104. norāda, ka vajadzība uzlabot nozares tēlu, arī sieviešu lomu nozarē un dzīves, darba un drošības apstākļus uz kuģa, lai piesaistītu jaunas paaudzes, līdz ar nepieciešamību uzlabot zvejas sertifikātu atzīšanas procedūras, ņemot vērā šķēršļus attiecībā uz zvejnieku pārvietošanos starp dalībvalstīm un nozares vajadzību pēc darba ņēmējiem, ir faktori, kas veicina trešo valstu zvejnieku pieņemšanu darbā, dažkārt — nelegālā veidā;

105. saskaņā ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par zivsaimniecības sociālo dimensiju uzskata, ka ir svarīgi izstrādāt vispārējus principus un darbības pamatnostādnes attiecībā uz taisnīgiem darba tirgus pakalpojumiem zvejniecības nozarē, jo trešo valstu zvejnieki ir būtiski, lai saglabātu nozares darbību vairākos reģionos; šajā sakarībā uzsver, ka Komisijai un dalībvalstīm būtu jāpopularizē vadlīnijas par migrantu zvejnieku pienācīgu nodarbinātību, ko 2020. gadā izstrādāja Eiropas sociālie partneri zivsaimniecības nozarē;

106. aicina Komisiju un ES Padomi izmantot tirdzniecības politiku, lai nodrošinātu, ka Eiropas un ārvalstu operatoriem tiek piemēroti vienādi vides un sociālās ilgtspējas standarti, atverot iekšējo tirgu tikai atbilstīgiem produktiem; norāda, ka pretējā gadījumā ES starptautiskajai sabiedrībai nodotu nepareizu vēsti, atalgojot tos, kas ir vismazāk darījuši, lai nodrošinātu zivju krājumu ilgtspēju un taisnīgu attieksmi pret zvejniekiem;

107. pauž bažas par situāciju, kādā atrodas zvejnieki, kam būtībā ir liegtas tiesības vēlēt, arī Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jo viņi atrodas jūrā; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka apkalpes locekļiem, kas ir ES pilsoņi un atrodas jūrā, ir reāla iespēja īstenot savas tiesības balsot dažādos vēlēšanu procesos;

108. norāda, ka mazapjoma piekrastes zveja ir piemērota labāka darba un privātās dzīves līdzsvara nodrošināšanai zvejniekiem, tāpēc uzsver, ka ir svarīgi sekmēt tādu tiesisko regulējumu, kas aizsargā mazapjoma zveju;

109. aicina īstenot jaunas sociālās kohēzijas programmas; atzinīgi vērtē ar pamatienākumiem saistītos izmēģinājuma projektus ES piekrastes teritorijās, kurās ir zemākais IKP uz vienu iedzīvotāju, tostarp tālākajos reģionos;

110. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt Eiropas sabiedrības, jo īpaši jaunāko paaudžu, informētību par zvejas darbību sniegtajām karjeras iespējām, arī ar skolu un darba meklēšanas aģentūru starpniecību, uzsver arī zvejnieku ieguldījumu pārtikas piegādē Eiropai, okeānu un jūras dzīvās dabas aizsargāšanā un saglabāšanā un piekrastes kopienu kultūras un dzīvesveida veidošanā, tādējādi apgāžot aizspriedumus, ka zvejnieki ir marodieri, kas ieinteresēti tikai resursu izmantošanā un nedomā par nākotni;

111. atgādina, ka Eiropas flotes ievēro vienus no pasaulē augstākajiem standartiem drošības, darba apstākļu, kvalificētas nodarbinātības un vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzības jomā un ka, samazinot savu vidisko pēdu, tās ir pierādījušas apņemšanos īstenot šo prioritāti, atbalstot jaunu kontroles tehnoloģiju izstrādi un tajā palīdzot, pastāvīgi pielāgojoties jauniem un stingriem noteikumiem, un ka laikā, kad joprojām tiek veikti uzlabojumi citās Eiropas politikas jomās, KZP jau gadu desmitiem ņem vērā nepieciešamību īstenot zinātniski virzītu sugu pārvaldību;

112. mudina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm un to piekrastes reģioniem izstrādāt pienācīgu stratēģiju Eiropas zivju popularizēšanai un to papildināt ar atbilstošu finansiālu atbalstu, arī attiecībā uz sugām, pēc kurām ir mazāk pieprasījuma un kurām ir mazāka komerciālā vērtība, lai palielinātu to vērtību un vienlaikus nepieļautu zvejas piepūles koncentrēšanu uz sugām, kuru vērtība ir lielāka un kuras līdz ar to vairāk apdraud pārzveja;

113. uzsver, ka ir svarīgi palielināt ieguldījumus pētniecībā, modernizācijā un inovācijā, no kā iegūtu jaunie zvejnieki un piekrastes kopienas;

114. uzsver — lai zvejniecības nozare varētu sniegt efektīvu ieguldījumu Eiropas zaļajā kursā un lai ar inovatīvām iniciatīvām atbalstītu jaunu paaudžu ienākšanu zvejniecības nozarē, ir jāveicina un jāatbalsta zvejas flotes dekarbonizācija, jo patlaban tā ir pilnībā atkarīga no fosilajām degvielām;

115. atzīst, ka zvejnieki ir pārtikas piegādātāji un būtiski darba ņēmēji, kas pat katastrofālu notikumu laikā, piemēram, Covid-19 pandēmijas laikā, turpināja ik dienu nodrošināt izkrāvumus sarežģītos apstākļos; uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir būtiski ietekmējusi ekonomiku un sociālo jomu un ka dalībvalstīm būtu jāpiešķir pietiekams ES finansējums darbvietu saglabāšanai un radīšanai zvejniecības nozarē un zilajā ekonomikā;

116. vērš uzmanību uz Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES ietekmi uz zvejniecības nozari, jo īpaši piekrastes reģionos, kuros darbojas skartās zvejas flotes; uzskata, ka šī ietekme skars ne tikai zvejas kuģus un uz tiem strādājošos zvejniekus, bet arī visas kopienas un nodarbinātību šajos apgabalos;

117. uzsver Parlamenta viedokli, ka paaudžu nomaiņā ir jāņem vērā Eiropas zaļā kursa mērķi un nepieciešamība nodrošināt digitālo pārkārtošanos arī zilajā ekonomikā; norāda, ka tas nozīmē — jaunieši ir ne vien jāpiesaista zvejai, bet arī jānodrošina, ka viņi ir informēti un pienācīgi apmācīti, jāpiedāvā viņiem pievilcīgas karjeras perspektīvas un iespēja uzlabot personisko stāvokli, jo īpaši uzlabojot viņu ienākumus un nodrošinot to noturību, kā arī iespēja veicināt vietējo kopienu kohēziju, jo īpaši visnošķirtākajos piekrastes reģionos un reģionos, kur ir mazāk darba iespēju, dodot viņiem iespēju strādāt, lai šajās teritorijās panāktu pārmaiņas ekonomiskajā, sociālajā un vides aspektā, un vienlaikus jāpalielina sieviešu loma šajā nozarē, uzlabojot iespējas pārvietoties un strādāt visā ES bez sarežģījumiem vai ierobežojumiem attiecībā uz prasmju un apmācības atzīšanu; uzskata, ka paaudžu nomaiņa nedrīkst izraisīt paaudžu sadursmi un ka būtu jāiekļauj visu vecumu zvejnieki, gādājot par līdzsvarotu ekoloģisko un digitālo pārkārtošanos, lai nodrošinātu, ka netiek zaudēts pieredzes mantojums;

118. norāda, ka nākamā Eiropas zvejnieku paaudze ne vien palielinās ES nozares turpmāko konkurētspēju, bet arī palīdzēs nodrošināt pārtikas piegādi Eiropā turpmākajos gados;

119. mudina Komisiju nākamajā ziņojumā par KZP īstenošanu pievērsties šajā rezolūcijā izklāstītajiem aspektiem un prasībām;

120. secina, ka šī rezolūcija sniedz vienreizēju iespēju pievērst uzmanību tam, cik vērtīgi ir cilvēki, kas turpmāk veidos stratēģiski svarīgo Eiropas zivsaimniecības nozari, un parādīt Eiropai, kādu ceļu izvēlēties — vairāk jaunu zvejnieku, labāku zveju un labāku praksi;

o

o o

121. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.